

Załącznik do Uchwały Nr XXVII/141/06
Rady Gminy Rudka
z dnia 24 maja 2006 roku.

**GMINNY SYSTEM PROFILAKTYKI I
OPIEKI NAD DZIECKIEM I
RODZINĄ**

WSTĘP

„Kochajmy dzieci, są one radością, jasnym blaskiem życia...”

Janusz Korczak

Rodzina jest pierwszą i podstawową grupą społeczną człowieka, której stosunki nastawione są na wszechstronną realizację potrzeb jednostki, opartą na kontaktach bezpośrednich. Jest to grupa nie dobrowolna przypisana, z którą szczególnie mocno identyfikują się dzieci. Jest pierwszym naturalnym środowiskiem wychowawczym. To właśnie w niej tworzą się określone normy regulujące zachowanie jej członków. O wartości rodziny jako środowiska wychowawczego decyduje jej jakość obejmująca wszystko to, co składa się na codzienne życie jej członków

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych możliwości, uprawnień i zasobów rodziny w integracji ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych. Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych.

Zadanie to winno być realizowane przede wszystkim przez:

- Wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach;
- Wspieranie rodziców w prawidłowym pełnieniu funkcji rodzicielskich;
- Poprawę bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- Poprawę warunków jakości życia rodzin zwłaszcza ubogich i dysfunkcyjnych;
- Zapewnienie równego i sprawiedliwego dostępu do socjalnej, oświatowej i kulturalnej infrastruktury Gminy.

GŁÓWNE ZASADY, CELE I ZAŁOŻENIA SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ.

1. Zasady systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

- wspieranie rodziny w realizacji jej funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych,
- ochrona praw dziecka i rodziny,
- prawa dziecka do życia w rodzinie prawidłowo funkcjonującej,
- pierwszeństwo dziecka do ochrony,
- podejmowanie pełnych działań podmiotów publicznych i niepublicznych na rzecz rodzin,
- stosowanie profilaktyki przed podjęciem interwencji w rozwiązywaniu problemów rodziny, dzieci i młodzieży,
- edukacja podstawowym warunkiem rozwoju, przygotowanie dzieci i młodzieży do pełnienia funkcji rodzinnych i społecznych,
- działania mające na celu rozwój zdolności każdego dziecka.

2. Cele podstawowe.

- poprawa jakości życia,
- zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin,
- zapobieganie, niwelowanie skutków problemów społecznych, zwłaszcza grożących bezradnością, degradacją i marginalizacją społeczną,
- promowanie zdrowego stylu życia, zdrowej rodziny,
- niwelowanie braków zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i materialnych rodzin i dzieci,
- rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwalamiu potrzeb intelektualnych, twórczych, organizacyjnych i społecznych dzieci i młodzieży,
- ochrona dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą,

uzależnieniami oraz przestępczością,

- udzielanie specjalistycznego poradnictwa,
- pomoc rodzinom z osobami niepełnosprawnymi, przewlekle i psychicznie chorymi,
- udzielanie wsparcia w sytuacji urodzenia się dziecka niepełnosprawnego, pomoc w diagnozowaniu, leczeniu i rehabilitacji,
- udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej poprzez udzielanie im różnych form przewidzianej w ustawach o świadczeniach rodzinnych, o pomocy społecznej, o zatrudnieniu socjalnym,
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej,
- organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży nigdzie nie wyjeżdżającej.

3. Założenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

- rozwój programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży,
- eliminowanie czynników sprzyjających wykluczeniu społecznemu rodzin,
- tworzenie programów przeciwdziałaniu przemocy i przestępczości dzieci i młodzieży,
- włączenie w życie społeczności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ludzi młodych z problemami edukacyjno-wychowawczymi i nieprzystosowanych społecznie,
- tworzenie infrastruktury instytucjonalno-organizacyjnej i finansowej wspomagającej programy integracji międzypokoleniowe.

FUNKCJONOWANIE RODZINY W ŚRODOWISKU LOKALNYM.

Zadania:

1. Diagnoza warunków życia rodzin, a w szczególności rodzin wielodzietnych.
2. Realizacja programów służących rozwojowi młodego pokolenia i ich rodzin.
3. Włączenie rodziców w proces dydaktyczno – wychowawczy dzieci poprzez organizowanie zajęć z dziećmi i rodzicami w szkołach podstawowych i gimnazjum.
4. Opracowanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie.
5. Wspieranie i poradnictwo rodziców w zakresie diagnozy zagrożeń i uzależnień u dzieci i młodzieży.

Realizatorzy:

- Samorząd lokalny
- GOPS
- Szkoły

WARUNKI MATERIALNO – BYTOWE RODZINY.

Zadania:

1. Rozpoznania, monitoring poziomu warunków i jakości życia rodzin.
2. Dostarczenie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialno – bytowych i borykających z problemami.
3. Zapewnienie w szczególności dzieciom i młodzieży posiłków w szkole.
4. Udzielenie pomocy rodzinom w wyposażenie dzieci w podręczniki i artykuły szkolne ze szczególnym uwzględnieniem rodzin wielodzietnych i z osobami długotrwale bezrobotnymi.
5. diagnoza możliwości i potencjałów własnych rodzin oraz warunków ich wykorzystania
6. praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin w środowisku lokalnym.
7. Rozwój systemu wsparcia rodziny z osobami długotrwale chorymi, niepełnosprawnymi, starszymi.
8. Świadczenie usług w formie poradnictwa specjalistycznego rodzinom mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych.

Realizatorzy:

- Samorząd lokalny
- GOPS

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Zadania:

1. Realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowywanie dzieci i młodzieży.
2. Realizacja w szkołach (przede wszystkim w gimnazjach) programów i zajęć profilaktycznych z zakresu dewiacji i patologii społecznej.
3. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych dysfunkcjonalnością.
4. Kształtowanie postaw prospołecznych poprzez promowanie i wspieranie wolontariatu w środowisku lokalnym.
5. Realizacja w procesie dydaktycznym programów rozbudzających wśród dzieci i młodzieży świadomość problemów społecznych i cywilizacyjnych.
6. Stwarzanie warunków sprzyjających dalszemu rozwojowi zdolności i umiejętności uczniów.

Realizatorzy:

- Szkoły
- Policja
- GPRPA

SPORT I WYPOCZNEK

Zadania:

1. Organizowanie i finansowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.
2. Wykorzystanie gminnej bazy sportowej do celów rekreacyjnych.
3. Wspieranie różnych form turystyki.
4. Współpraca z klubami sportowymi.
5. Zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych z zakresu sportu.
6. Realizacja programów promujących zdrowy styl życia i przeciwdziałanie uzależnieniom
7. Zagospodarowanie czasu wolnego.

8. Organizowanie aktywnych form wypoczynku: obozy, letniska, kolonie.

Realizatorzy:

- Samorząd lokalny
- Szkoły

ZDROWIE

Zadania:

1. Realizacja ochrony zdrowia (szczepienia ochronne, higiena itp.).
2. Wspieranie cyklicznych badań stanu zdrowia.
3. Realizacja programów profilaktycznych i prozdrowotnych w szkole – wady postawy, wady wzroku, prawidłowego żywienia itp.
4. Organizowanie spotkań i pogadanek z udziałem Policji na temat bezpiecznego zachowania się na drodze, w domu, podczas zabawy itp.
5. Opracowanie gminnej bazy danych dzieci niepełnosprawnych.
6. Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.
7. Wprowadzenie do szkół programów na temat tolerancji wobec osób niepełnosprawnych.
8. Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i długotrwale chorymi.

Realizatorzy:

- Szkoły
- Policja
- GOPS
- Samorząd lokalny
- Ośrodek Zdrowia

ZAGROŻENIA I PATOLOGIE

Zadania:

1. Wdrażanie do szkół programów zwiększających poczucie bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży.
2. Promocja programów profilaktyczno – edukacyjnych ilustrujących zagrożenia współczesności i radzenia w trudnych sytuacjach realizowanych przy współudziale policji.
3. Promowanie programów profilaktycznych związanych z uzależnieniami (alkohol, nikotyna, narkotyki).
4. Kontrola z zakresu sprzedaży papierosów i alkoholu nieletnim.
5. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej z udziałem policji.
6. Szkolenie kadry pedagogicznej w zakresie dokonywania wczesnego rozpoznawania dewiacji i patologii wśród dzieci i młodzieży oraz sposoby zapobiegania.
7. Rozwijanie programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Promocja działań wynikających z programu „Niebieska Karta”

Realizatorzy:

- Samorząd lokalny
- Szkoły
- policja
- GKRPA
- GOPS

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
mgr inż. Bogdan Krass